

ΙΕΡΟΣ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΕΤΟΣ Β'. | ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ τῇ 30 Μαρτίου 1913 | ΑΡΙΘ 104

«Ἴδού, ἀναβάνομεν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς γραμματεῦσι, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτόν, καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται». (Μάρκ. Ι', 33-34).

ΕΞΗΓΗΣΙΣ

Εἰς τὴν Εὐαγγελικὴν περικοπὴν τὴν ἀναγενωσκομένην τῆς
Ε'. Κυριακῆ τῶν νηστειῶν. (Μαρκ. Γ', 33—45).

Ἐπλησίαζεν ἡ μεγάλη ἐφορτὴ τοῦ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων, ὅτε ὁ Ἰησοῦς διαβὰς τὸν Ἰορδάνην ἦλθεν ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἰς τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἔλαβε τὴν πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα ἀγούσαν ὁδόν, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν μαθητῶν του καὶ πολλῶν ἄλλων θαυμαστῶν τῶν ἐξόχων καὶ θείων διδασκῶν καὶ εὐεργεσιῶν αὐτοῦ. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος ἐσημείωσεν (κεφ. Γ'. 32) ὅτι μία τις προαίσθησις κατεῖχεν ἤδη τὰς ψυχὰς τῶν ἀκολουθοῦντων τὸν Ἰησοῦν. Ἡ προαίσθησις αὕτη προήρχετο ἐκ τῆς πορείας τῶν πραγμάτων, τὰ ὅποια εἶχον προχωρήσει ἤδη ὄρατο. Ἡ ἐχθρική κατὰ τοῦ μεγάλου διδασκάλου στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ Γραμματέων εἶχεν ἤδη ἐκδηλωθῆ ἀναφανδὸν καὶ τὸ μῖσος αὐτῶν εἶχε κορυφωθῆ.

Ἀλλὰ καὶ παρ' ὅλην τὴν ἀντίδρασιν τῶν πολεμίων αἱ διδασκαίαι καὶ τὰ θαύματα τοῦ Ἰησοῦ εἶχον διαδοθῆ καὶ διαφημισθῆ κατ' ὅλην τὴν Παλαιστίνην, τὸ δὲ ὄνομά του κατέστη πανταχοῦ ἀντικείμενον ζωνηρῶν συζητήσεων εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἡ τελευταία αὕτη εἰς τὴν Ἀγία Πόλιν ἀνάβασίς του συνεδέετο,

κατὰ τὸ φρόνημα πολλῶν, μὲ σκηναὶς σοβαρωτάτας καθόσον ἐφαντάζοντο ὅτι ἤγγισε πλέον ἡ ὥρα καθ' ἣν ἔμελλε νὰ πραγματοποιηθῆ ἐν μέσῳ τῆς ἀγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ ἡ εἰς βασιλέα τῶν Ἰουδαίων ἀναγόρευσις Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου.

Τοιαύτη προαίσθησις οὐχὶ ἀμύγη φόβων ἐκυρίευσεν τὰς καρδίας τῶν ἀποστόλων, «καὶ ἐθαμβοῦντο, ὡς λέγει ὁ ἱερὸς Εὐαγγελιστὴς, καὶ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο», ὅτε παραλαβὼν αὐτοὺς κατ' ἰδίαν ὁ Κύριος ἤρχισε νὰ προλέγῃ εἰς αὐτοὺς ὅσα ἔμελλον νὰ συμβῶσι μετ' ὀλίγον εἰς αὐτόν. «Ἴδου ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς γραμματέεσι καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτόν καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτόν καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται».

Τρία τιὰ περιέχει ἡ πρόρρησις αὕτη τοῦ Κυρίου· πρῶτον ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἤγουν ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου μέλλει νὰ παραδοθῆ εἰς χεῖρας τῶν ἀρχιερέων καὶ γραμμα-

τέων οἱ ὅποιοι θέλουσι κηρύξῃ αὐτὸν ἔνοχον θανάτου· δεύτερον ὅτι παραδοθήσεται ὑπὸ τούτων εἰς χεῖρας τῶν ἐθνικῶν τουτέστι τοῦ Ῥωμαίου ἡγεμόνος Ποντίου Πιλάτου καὶ τῶν στρατιωτῶν αὐτοῦ, οἵτινες ἐπὶ τέλους θὰ σταυρώσωσιν αὐτόν· τρίτον ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας θὰ ἀναστηθῆ. Καὶ τὰ μὲν ἄλλα, οἷον τὸ ὅτι «παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῖσι καὶ κατακρινούσιν αὐτόν θανάτῳ καὶ ἀαστήσεται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ» καὶ ἄλλοτε ὁ Κύριος ἐφάνερωσεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ (Ματ. ιζ', 21, Μαρκ. η', 31, Λουκ. θ', 22), τὰ περὶ τῆς παραδόσεως ὅμως αὐτοῦ εἰς τὰ ἔθνη ἐνταῦθα κατὰ πρῶτον ἀναφέρονται (παρβλ. Ματ. κ', 19, Μαρκ. 1, 34, Λουκ. ιη', 32), πληρέστερον ἱστορουμένων τῶν μελλόντων νὰ συμβῶσιν ἐν τῷ καιρῷ τοῦ πάθους αὐτοῦ. Καίτοι δὲ σαφέστερον καὶ λεπτομερῶς ἐνταῦθα προλέγει ὁ Κύριος ὅσα ἔμελλε νὰ πάθῃ, οἱ μαθηταὶ ὁμως αὐτοῦ, παρασυρόμενοι καὶ αὐτοὶ ἀπὸ τὴν κοινήν περὶ τοῦ Μεσσίας πρόληψιν, ὡς μεταφορικὴν σημασίαν ἔχοντας ἐξελάμβανον τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ μάλιστα τοὺς περὶ τῆς σταυρώσεως, ὡς σταυρὸν ἐννοοῦντες οὐχὶ τὸν σταυρικόν του θάνατον, ἀλλὰ τὰ παθήματα καὶ τὰς θλίψεις ἐν γένει καὶ τὰς ταλαιπωρίας, ὅσας ἔμελλε νὰ ὑπομείνῃ ἕως οὗ ἀνέλθῃ ἐπὶ τὸν ἐπίγειον βασιλικὸν αὐτοῦ θρόνον. Ναί, ἡ παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις τότε κρατούσα ἐν γένει ἰδέα ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Μεσσίας

ἔμελλε νὰ εἶναι ἐπίγειος πρὸς ἀνύψωσιν καὶ δόξαν τοῦ ἔθνους αὐτῶν ὑπεράνω πάντων τῶν ἄλλων ἐθνῶν τῆς γῆς, καὶ παρ' ὅλην τὴν τριετῆ διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου ἐκυρίευσεν εἰσέτι ἰσχυρῶς καὶ τῶν ἀποσιόλων αὐτοῦ τὰς καρδίας, διὰ τοῦτο καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ περὶ τῆς σταυρώσεως καὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἡ ἀπεκρουον ὡς ἄλλοτε ἔπραξεν ὁ Πέτρος (Ματ. ιζ', 21-24) ἢ παρανοοῦντες καὶ παρερμηνεύοντες, δὲν ἐξελάμβανον κατὰ γράμμα ὡς προφανῶς τοῦτο γίνεται δῆλον ἐνταῦθα ἐκ τῆς στάσεως, τὴν ὁποίαν λαμβάνουσι πρὸς τὸν Ἰησοῦν δύο τῶν μαθητῶν του, ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης, οἵτινες ὅταν ἤκουσαν τὸν Σωτῆρα προλέγοντα τὸ πάθος αὐτοῦ, πλησιάσαντες εἶπον πρὸς αὐτόν. Διδάσκαλε παρακαλοῦμεν ἵνα ἡ αἴτησις τὴν ὁποίαν θὰ ὑποβάλωμεν, γένηται εὐμενῶς ἀποδεκτή. Εἰς τὴν ἐρώτησιν δὲ τοῦ διδασκάλου ποία εἶναι ἡ αἴτησις αὐτῶν, τὸ ἀδελφικὸν ζεῦγος ἀπεκρίθη: Παρακαλοῦμεν, ὅταν ἀναβῆς εἰς τὸν βασιλικὸν σου θρόνον, πλήρης δόξης καὶ δυνάμεως, νὰ καθήσωμεν εἰς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἰς ἐξ ἀριστερῶν. «Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες. Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὁ ἐὰν αἰτήσωμεν ποιήσῃς ἡμῖν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. Τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ Δὸς ἡμῖν ἵνα εἰς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων σου καθήσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου».

Ὅστις ἤκουσεν ἄλλοτε τὸν Κύριον λέγοντα πρὸς τοὺς ἀποστόλους ὅτι ἐν τῇ βασιλείᾳ του ἔμελλον οὐτοι νὰ καθίσωσιν ἐπὶ δώδεκα θρόνων κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ, λαμβάνων τὴν αἰτήσιν τῶν υἱῶν τοῦ Ζεβεδαίου, οὐδὲν ἄλλο βεβαίως ἢ θὰ συμπεράνη, εἰμὴ ὅτι ὑπὸ φιλοδοξίας οὗτοι κινούμενοι, πρωτοκαθεδρίας καὶ πρωτεία ἐφαντάζοντο καὶ ἐζήτουν παρὰ τοῦ διδασκάλου αὐτῶν. Τοιαύτην δὲ περίπου ἰδέαν φαίνονται ὅτι συνέλαβον περὶ αὐτῶν καὶ οἱ δέκα ἄλλοι συμμαθηταὶ καὶ ἀπόστολοι ὅτε ἤκουσαν αὐτοὺς ὑποβάλλοντας τοιαύτην παράκλησιν, ὅθεν καὶ ἠγανάκτησαν ὡς παρακατιῶν λέγει ὁ Εὐαγγελιστής. Ἄλλ' ἄρα γε τοῦτο ἦν τῷ ὄντι τὸ φρόνημα τῶν ἀδελφῶν Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου; Τὸ «ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων καθίσει» εἶναι ἔκφρασις ἑβραϊκὴ καὶ σημαίνει μὲν τὴν πρωτοκαθεδρίαν, ἔχει ὅμως καὶ ἔννοιαν γενικωτέραν καὶ κατὰ ταύτην μᾶλλον φαίνεται ὅτι μεταχειρίζονται αὐτὴν οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος, ὅστις ἐκτενέστερον ἀνέγραψε τὸ περιστατικὸν τοῦτο, διηγεῖται ὅτι τὴν αἴτησιν ὑπέβαλον οἱ δύο μαθηταὶ διὰ τῆς μητρὸς αὐτῶν ὡς ἐξῆς. «Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνούσα καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ· ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ. Τί θέλεις; λέγει αὐτῷ· εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ υἱοὶ μου εἰς ἐκ δεξιῶν σου καὶ

εἰς ἐξ εὐωνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου» (Ματ. κ'. 20). Ἡ μεσολάβησις τῆς μητρὸς δεικνύει, ὡς τιτες τῶν ἐρμηνευτῶν ὑπέλαβον ὅτι περὶ πρωτοκαθεδρίας ἐπρόκειτο, ὅτι οἱ ἀπόστολοι ὡς συστελλόμενοι νὰ προτείνωσι τοῦτο οἱ ἴδιοι μετεχειρίσθησαν τὴν μητέρα των, πλὴν ὁ λόγος οὗτος δὲν εἶναι ἰσχυρός· διότι ὅποια δὴποτε καὶ ἂν ἦτο ἡ παράκλησις αὐτῶν, ἡ μήτηρ ἦτο τὸ καταλληλότερον πρόσωπον, ὅπως συστήσῃ αὐτὴν εἰς τὸν διδάσκαλον. Ποία λοιπὸν ἦτο ἡ ἔννοια τῆς μητρικῆς παρακλήσεως; Ἡ παράκλησις δὲν ἀπέβλεπεν εἰς τὴν προτίμησιν τῶν υἱῶν αὐτῆς, ὑπεράνω τῶν ἄλλων ἀποστόλων, ἀλλ' ἦτο μᾶλλον παράκλησις ἵνα τὰ τέκνα αὐτῆς διαμείνωσι διὰ παντὸς πλησίον αὐτοῦ, ἀπολαύοντα τῆς ἐξαιρετικῆς ἀγάπης καὶ εὐνοίας του καὶ συναριθμούμενα καὶ αὐτὰ μετὰ τῶν πρώτων καὶ ἐπιστηθίων φίλων καὶ ἀξιωματικῶν του ὅταν μετ' ὀλίγον θὰ ἀνήρχετο εἰς τὸν βασιλικὸν του θρόνον. Κύριε, ἤθελε νὰ εἴπῃ ἡ μήτηρ αὐτῶν Σαλώμη, κίθικετεύω σε θεομῶς, ἵνα ἔχῃς πάντοτε πλησίον σου τοὺς υἱοὺς μου, εἰς σὲ ἀφιερω αὐτούς καὶ παρακαλῶ ἵνα μηδέποτε στερηθῶσι τῆς ἐξαιρετικῆς ἀγάπης σου. Αὕτη ἦτο ἡ ἐγκάρδιος ἐπιθυμία καὶ παράκλησις τῶν ἀποστόλων Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου, αὕτη ἦτο καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν ἡ ἐνδόμυχος εὐχή, τὴν ὅποιαν αὕτη διεβίβασεν πρὸς τὸν Κύριον καὶ ὡς παράκλησιν αὐτῆς καὶ ὡς

παρακλήσιν τῶν υἱῶν αὐτῆς. Ὡστε τὸ φρόνημα τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου δὲν ἦτο φρόνημα φιλοδοξίας ἢ φιλοπρωτίας, ἀλλ' ἔκφρασις ὑποκαρδίου εὐχῆς καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἵνα μηδέποτε ἐκπέσωσι τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, ἀλλὰ συγκαταλέγονται καὶ αὐτοὶ μετὰ τῶν πλησιεστάτων καὶ πρώτων ἀξιωματικῶν του, γινόμενοι καὶ αὐτοὶ μέτοχοι τῆς δόξης καὶ εὐτυχίας του ἐν τῇ βασιλείᾳ του. Τί δὲ ἀπεκρίθη ὁ διδάσκαλος ἀκούσας τὴν πρόσκλησιν ταύτην τῶς ἀποστόλων του;

Πολλάκις ὁ ἄνθρωπος ἀγνοεῖ τὰς συνεπείας, τὰς ὁποίας ἐνδέχεται νὰ ἔχη δι' αὐτὸν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπιθυμεῖ καὶ ζητεῖ. Ἐνίοτε δὲ ποθεῖ τὴν ἀπόλαυσιν πράγματός τινος χωρὶς νὰ λαμβάνῃ πρὸ ὀφθαλμῶν ὅσα ἀπαιτοῦνται πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ ποθευμένου. Τοιοῦτόν τι συνέβη καὶ εἰς τοὺς ἀποστόλους Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου, διὰ τοῦτο καὶ ὁ Σωτὴρ λέγει πρὸς αὐτούς. «Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε». Οἱ ἀπόστολοι παρακαλοῦσιν, ἵνα γένηται δεκτὴ ἡ αἴτησις αὐτῶν, ὅπως μένωσι διὰ παντὸς ἀχωριστοὶ ἀπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἐσκέφθητε, λέγει αὐτοῖς ὁ Κύριος, τί ζητεῖτε; Γινώσκετε ποῖά τινα ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο; Ὑμεῖς φαντάζεσθε ὅτι θὰ ἔχητε ἐπίγειον εὐτυχίαν καὶ δόξαν [πλησίον μου, ἀλλ' ὁ θέλων νὰ μένη πλησίον μου ὀφείλει ἵνα γένηται κοινωνὸς τῶν παθημάτων μου, ὀφείλει νὰ πῖν τὸ ποτήριον τῶν θλίψεων, τὸ ὁποῖον ἐγὼ πίνω καὶ νὰ

βαπτισθῇ τὸ βάπτισμα τὸ ὁποῖον ἐγὼ θὰ βαπτισθῶ. «Ποτήριον καὶ βάπτισμα» ὀνομάζει ὁ Κύριος τὰ παθήματα αὐτοῦ ἐν γενεῇ, καὶ τὸ θλιβερὸν τέλος, εἰς τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ τελειώσῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἡ ἐπίγειος αὐτοῦ ζωὴ. Ἐπειδὴ δὲ προηγουμένως σαφῶς καὶ λεπτομερῶς ἐφανέρωσε ταῦτα εἰς τοὺς ἀποστόλους αὐτοῦ, ἤδη ἐρωτᾷ τὸν Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου διὰ τῶν συμβολικῶν τούτων φράσεων, ἂν καὶ αὐτοὶ δύνανται νὰ ὑπομείνωσι αὐτὰ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ πόθου των. «Δύσασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι»;

Ὁ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου, συμφώνως ἐννοεῖται πρὸς τὴν ἐρμηνείαν καὶ τὴν ἔννοιαν, τὴν ὁποίαν ἐδίδον πρὸς τοὺς λόγους τοῦ διδασκάλου, ἀποκρίνονται καταφατικῶς, ὁ δὲ Ἰησοῦς χωρὶς νὰ ἐπιμείνῃ περὶ σφόδρον εἰς τὴν ἀπάντησιν αὐτῶν, βεβαιοῖ μὲν ταύτην, ἐφιστᾷ δὲ τὴν προσοχὴν αὐτῶν εἰς ἕτερον, ἐπάγων ὅτι ἡ ἐκπλήρωσις τῆς αἰτήσεως αὐτῶν δὲν ἐξαρτᾶται παρ' αὐτοῦ. Καὶ τὸ ποτήριον τῶν θλίψεων μου θὰ πῖντε, καὶ τὸ βάπτισμα τοῦ θανάτου θὰ βαπτισθῆτε, λέγει, ἀλλὰ τὸ καθίσει ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων μου, δὲν ἀνήκει εἰς ἐμὲ νὰ ὀρίσω, ὅπως ὑμεῖς φαντάζεσθε. Ὑμεῖς, λέγετε, δός, κέλευσον, χάρισαι ἡμῖν τὸ καθίσει ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων σου, ἀλλὰ τοῦτο δὲν χορηγεῖται οὔτε διὰ φιλίαν, οὔτε διὰ

συγγένειαν, οὔτε διὰ ἄλλον τοιοῦτον λόγον, ἀλλ' ἀνήκει εἰς ἐκείνους εἰς τοὺς ὁποίους εἶνε ἡτοιμασμένον. «Τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοιμασται».

Ὁ Ἐὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ἐφανέρωσε καὶ ὑπὸ τίνος «ἡτοιμασται ἡ δόξα αὐτῆ εἰς τοὺς ἀξίους, εἰπὼν «ἀλλ' οἷς ἡτοιμασται ὑπὸ τοῦ πατρός μου». Ἀνέφερε δὲ τοῦτο εἰς τὸν πατέρα του ὁ Ἰησοῦς, ὅμι διότι οὗτος ὡς Θεὸς δὲν εἶχε τὴν ἐξουσίαν τοῦ δοξάζειν κατ' ἀξίαν τοὺς δοξάζοντας τὸν Θεὸν διὰ τῶν ἔργων αὐτῶν, ἀλλὰ πρῶτον, ὡς εἶπεῖν, πρὸς τοῦτο λόγον εἶχεν ὁ πατήρ, καθ' ὃσον αἱ πρὸς τὸν κόσμον ἐνέργειαι τῆς Θεότητος ἂν καὶ εἶνε κοιναὶ εἰς τὰ τρία πρόσωπα τῆς Ἀγίας Τριάδος, οὐχ ἦττον αἱ μὲν ἐξ αὐτῶν ἀναφέρονται εἰδικότερον εἰς τὸν Πατέρα, αἱ δὲ εἰς τὸν Υἱόν, αἱ δὲ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Μία δ' ἐκ τῶν ἐνεργειῶν, αἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὸν Πατέρα ὡς προσιδιάζουσαι αὐτῷ εἶναι καὶ ἡ κλήσις τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν, καθὼς σαφέστερον ἐδήλωσε τοῦτο ὁ Σωτὴρ ἀλλαχοῦ εἰπὼν «Οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με, ἐὰν μὴ ὁ Πατήρ ὁ πέμψας με ἐλκύσῃ αὐτόν» (Ἰωάν. ζ'. 44). Πῶς δὲ διετέθησαν οἱ δέκα Ἀπόστολοι ἀκούσαντες ταῦτα πάντα;

Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰω-

άννου». Μετὰ τὰς τελευταίας λέξεις τοῦ Σωτῆρος «οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι ἀλλ' οἷς ἡτοιμασται», αἱ ὁποῖαι ἐφαίνοντο ὅτι περιεῖχον καὶ τινὰ ἀποδοκιμασίαν τῆς αἰτήσεως τοῦ ἀδελφικοῦ ζεύγους, οἱ ἄλλοι δέκα Ἀπόστολοι μὴ δυνάμενοι πλέον νὰ συγκρατήσωσι τὴν δυσαρέσκειαν αὐτῶν ἐπὶ τῇ συμπεριφορᾷ τῶν υἱῶν τοῦ Ζεβεδαίου, ἐξεδήλωσαν τὴν ψυχικὴν αὐτῶν ἀγανάκτησιν καὶ ταραχὴν. Καὶ ἐνταῦθα δὲ γεννᾶται ἀπορία, ἂν αἰτία τῆς ἀγανακτήσεως αὐτῶν ἦτο ἡ ζηλοτυπία, ὁ φθόνος, ἡ φιλοδοξία, ἡ τὸ αἴσθημα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον διεγείρεται αἰφνηδῶς ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ταραττεῖ αὐτὸν ὅταν ἀκούσῃ ὅτι τινὲς θέλουσι νὰ οἰκειοποιηθῶσι πρᾶγμα ἐξ ἴσου ἀνήκον εἰς πάντας. Τὸ δεύτερον εἶνε τὸ ὀρθότερον, ὅπερ ὑποστηρίζουσι καὶ οἱ λόγοι οὗς ἀμέσως κατόπιν ἀπευθύνει πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ὁ Κύριος.

«Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν· οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅς ἐὰν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῖν διάκονος· καὶ ὅς ἐὰν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι, πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος». Ὁ Ἰησοῦς παραβάλλει ἐνταῦθα τοὺς μεγάλους τοῦ κόσμου πρὸς τοὺς μεγάλους τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ, τοὺς κατὰ κόσμον πρῶτους πρὸς τοὺς κατὰ Χριστὸν πρῶτους. Οἱ κατὰ κόσμον μεγάλοι ἄρχουσι, λέγει, καὶ

κατεξουσιάζουσι τοὺς ἄλλους· οἱ κατὰ Χριστὸν μεγάλοι εἶναι διάκονοι καὶ ὑπηρεταὶ τῶν ἄλλων. Κατὰ ταῦτα ὅστις ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ θέλει νὰ ἄρχῃ ἐπὶ τῶν ἄλλων καὶ νὰ ὑπηρετῆται ὑπ' αὐτῶν, οὗτος ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ θέλει εἶσθαι μικρός, μέγας δὲ θὰ εἶναι ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ ὅστις διακονεῖ καὶ ὑπηρετεῖ τοὺς ἄλλους. «Οἱ πρῶτοι ἔσονται ἔσχατοι καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι» εἶπεν ἀλλαχοῦ ὁ Κύριος, ὅπερ εἶναι ὅμοιον πρὸς τὸ λεγόμενον ἐνταῦθα: οἱ διάκονοι καὶ οἱ δοῦλοι τῶν ἄλλων, ὅπερ ἔστιν οἱ ἔσχατοι, ἔσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πρῶτοι καὶ μεγάλοι.

Τοὺς λόγους αὐτοὺς ἀποτείνει ὁ Ἰησοῦς οὐχὶ πρὸς τοὺς δώδεκα, ἀλλὰ πρὸς τοὺς δέκα αὐτοῦ ἀποστόλους τοὺς ἀγανακτήσαντας κατὰ τῶν δύο ἄλλων. Εἰς τὴν αἴτησιν τὴν ὁποίαν εἶχον ὑποβάλλῃ οἱ ἀπόστολοι Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, οἱ δὲ δέκα ἄλλοι ἀνεύρισκον μίαν τινὰ ἀξίωσιν προτιμήσεως καὶ ὑπερτερήσεως ἐπὶ τῶν ἄλλων, ὑπέλαβον ὅτι οἱ συμμαθηταὶ αὐτῶν ἐζήτουν πρωτεῖον καὶ θέσιν ὑπέροχον οἷαν ἔχουσιν οἱ ἐν ἀξιώμασιν ἐπὶ τῶν ὑποδεεστέρων καὶ ἔλεγον ἴσως καὶ αὐτοὶ ὅπως ἄλλοτε οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ. Τί ἄρα διανοοῦνται οἱ ἀδελφοί; μήπως ἐνοοῦσι νὰ γίνωσι ἄρχοντες καὶ κύριοι ἡμῶν ἡμεῖς δὲ διάκονοι καὶ ὑπηρεταὶ αὐτῶν; Πρὸς τοὺς τοιούτους διλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκρινόμενος ὁ Κύριος λέγει αὐτοῖς. Μὴ φοβείσθε, τὰ πράγματα παρ' ἡμῖν δὲν ἔχουσιν

οὕτω, ὡς ἔχουσι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων τοῦ κόσμου τούτου. Οἱ πρῶτοι μεταξὺ ἡμῶν, οἱ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων μου, αὐτοὶ εἶναι διάκονοι καὶ ὑπηρεταὶ τῶν ἄλλων, ὅπως ἐγώ, ὅστις δὲν ἦλθον εἰς τὸν κόσμον νὰ διακονηθῶ, ἀλλὰ νὰ διακονήσω. Ἐὰν οἱ δύο οὗτοι συμμαθηταὶ ὑμῶν ἐξέφρασαν τὴν ἐπιθυμίαν, ὡς ὑπελάβετε, ἵνα ἔχωσι τὰς πρώτας θέσεις ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, διὰ τοῦτο οὐδόλως ὑμεῖς πρέπει νὰ ἀγανακτῆτε, διότι θέλοντες οὗτοι νὰ εἶναι πρῶτοι, θὰ εἶναι διάκονοι καὶ ὑπηρεταὶ ὑμῶν. Τίς ἐξ ὑμῶν δικαιούται νὰ ἀγανακτῇ διὰ τὴν τοιαύτην αὐτῶν ἐπιθυμίαν; Τοῦναντίον ὑμεῖς πρέπει νὰ συναμιλλᾶσθε πρὸς αὐτοὺς κατὰ τοῦτο, καὶ εἴθε πάντες οἱ ἐμοὶ μαθηταὶ νὰ ἠϋχοντο καὶ νὰ ἠθέλοντο νὰ εἶναι πρῶτοι καὶ μεγάλοι ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, διότι πάντες τότε θὰ ἦσαν διάκονοι καὶ ὑπηρεταὶ τῶν ἄλλων, πληρεῖς τότε τῆς ἀγίας πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης, θὰ ἐφιλοτιμοῦντο πάντες, τίς νὰ διακονήσῃ περισσότερον πρὸς ἀνακούφισιν καὶ παρηγορίαν καὶ σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων.

Τίς θὰ εἶναι πρῶτος καὶ μέγας ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ἐδίδαξεν ὁ Σωτὴρ καὶ ἄλλοτε εἰπὼν. «Ὅς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. ε'., 19) ὅπερ ἔστιν ὅστις περισσότερον ἀγαπήσῃ τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον του καὶ περισσότερον κοπιήσῃ ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ διὰ τε τῶν ἔργων καὶ τῆς δι-

δασκαλίας αὐτοῦ ἐπ' ἀγαθῶ καὶ πρὸς σωτηρίαν τοῦ πλησίον, οὗτος ἔσται πρῶτος καὶ μέγας ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Ἡ διακονία περὶ ἧς ὁμιλεῖ ἐνταῦθα ὁ Κύριος ἀρχὴν καὶ βᾶσιν ἔχει τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην, περὶ ἧς λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὅτι οὐ ζητεῖ τὸ ἑαυτῆς, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου, καταστοχαζομένη καὶ ἐκζητοῦσα διὰ παντὸς τρόπου τὴν σωτηρίαν καὶ εὐτυχίαν τῶν ἄλλων. (Α. Κορ. 1, 24.33 γ' 5). Ὁστις ἔχει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ τὴν ἀγίαν ταύτην ἀγάπην, ἐκεῖνος οὐ μόνον διάκονος καὶ ὑπηρετῆς τῶν ἄλλων γίνεται, ἀλλὰ καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ προσφέρει χάριν τῆς σωτηρίας αὐτῶν, καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, μεγαλειτέρα τῆς ὁποίας δὲν ὑπάρχει «μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῆ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ» (Ἰωάννου, ιε', 13). Διὸ καὶ ὡς παράδειγμα φέρων ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἑαυτὸν ἐπιλέγει ἐν τέλει. «Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἤλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν». Τοιοῦτον εἶνε τὸ νόημα τῆς ὑψηλῆς δασκαλίας, τὴν ὁποίαν ἀπευθύνει σήμερον ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ μαθητάς, ἀφοῦ πρῶτον ἐφανέρωσεν εἰς αὐτοὺς τὰς θλιβερὰς στιγμὰς αἱ ὁποῖαι μετ' ὀλίγον ἀνέμενον αὐτόν. Ἀφορμὴν εἰς τὴν δασκαλίαν ταύτην ἔδωκεν ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ αἴτησις τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἀγανά-

κτησις τῶν δέκα ἄλλων συμμαθητῶν αὐτῶν ὑπολαβόντων ὅτι ἐκεῖνοι ἐζήτησαν νὰ ὑφαρπάσωσι θέσιν προνομιούχων παρὰ τῶ διδασκάλῳ, ἀνήκουσαν ἐξίσου καὶ εἰς αὐτούς. Ἄλλ' οὔτε ἡ αἴτησις τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου εἶχεν ἐλατήριο τὴν φιλοπρωτίαν καὶ τὴν ὑπεροχὴν ἐπὶ τῶν ἄλλων Ἀποστόλων, οὔτε ἡ ἀγανάκτησις τῶν ἄλλων δέκα μαθητῶν τὸν φθόνον καὶ τὴν ἀντιζηλίαν πρὸς αὐτούς. Ἐκεῖνοι παρεκάλεσαν τὸν Κύριον νὰ μὴ παραγκωνισθῶσιν, ἀλλ' ἐξακολουθήσωσι νὰ μένωσι πλησίον αὐτοῦ συγκαταλεγόμενοι καὶ αὐτοὶ μεταξὺ τῶν πρώτων ὑπουργῶν καὶ ἀξιωματικῶν του, ὅταν θὰ κατελάβανε τὸν βασιλικὸν αὐτοῦ θρόνον, οὗτοι δὲ ἐταράχθησαν καὶ ὑπὸ ἀγανακτικῆς καταλήφθησαν, ὅπερ λίαν φυσικὸν εἰς τὸν ἀνθρώπον, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι οἱ συμμαθηταὶ αὐτῶν ἐκ φιλοπρωτίας κινούμενοι ἐζήτησαν θέσεις τὰς ὁποίας καὶ αὐτοὶ ἐδικαιοῦντο νὰ διεκδικήσωσι δι' ἑαυτούς. Ὁ πάνσοφος διδάσκαλος ἐδίδαξε καὶ τούτους καὶ ἐκεῖνους ὅτι ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πρῶτοι καὶ μεγάλοι ἔσονται οἱ ἔσχατοι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ, τοῦτέστιν οἱ διάκονοι καὶ ὑπηρετῆς τοῦ Εὐαγγελίου αὐτοῦ ὅσοι μετὰ μείζονος ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως καὶ ἐν ταπεινώσει καρδίας πλείον τῶν ἄλλων θὰ ἐκοπίαζον πρὸς δασκαλίαν καὶ ἠθικὴν καὶ ὕλικὴν ἀνόρθωσιν τοῦ πλησίον καὶ ἐν γενεῇ πρὸς σωτηρίαν αὐτοῦ.

Διερμηνεύοντες ἤδη γενικώτερον

τὸ πνεῦμα τοῦ οὐρανοῦ διδασκάλου τῆς ἀνθρωπότητος καὶ συγκεκριαλοῦντες τὰ λόγια τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ εὐαγγελίου διδασκόμεθα καὶ μανθάνομεν ἐξ αὐτῶν τὸ ἀκόλουθον ὑψηλὸν καὶ κοσμοσωτήριο μάθημα. Οἶον ὅτι τὸ πρωτεῖον καὶ μεγαλεῖον ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν δὲν ἐπιμυρεῖται πρὸς τὸ πρωτεῖον καὶ μεγαλεῖον τῆς παρουσίας ζωῆς πρῶτοι καὶ μεγάλοι ἐν τῷ οὐρανῷ δὲν θὰ εἶναι οἱ πρῶτοι καὶ μεγάλοι ἐπὶ τῆς γῆς, δὲν θὰ εἶναι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν, οἱ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνες καὶ οἱ περὶ αὐτούς μεγιστάνες, οἱ στρατάρχαι καὶ οἱ διπλωμάται, δὲν θὰ εἶναι οἱ ἰσχυροὶ καὶ ἐνδοξοὶ τῆς γῆς οἱ διὰ τοῦ πλούτου, τῆς σοφίας καὶ τῆς μεγαλοφυΐας ὑπερέχοντες καὶ πρωτοστατοῦντες τῶν ἄλλων ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, οὔτε οἱ τὰ πρῶτα καὶ ἀνώτερα ἀξιώματα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ φέροντες. Πρῶτοι καὶ μεγάλοι ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν δὲν θὰ εἶναι οὗτοι διότι ἐχρημάτισάν ποτε ἐπὶ τῆς γῆς πρῶτοι καὶ μεγάλοι, ὡς ἐκ τῆς θέ-

σεως καὶ τοῦ ἀξιώματος ἢ τῆς πνευματικῆς καὶ ὕλικῆς ὑπεροχῆς καὶ τῆς ἀνθρωπίνης δόξης, ἀλλ' ἐκεῖνοι μόνον ἐξ ὅλων τούτων, ὅσοι ἐν τῷ πρωτεῖῳ καὶ μεγαλεῖῳ αὐτῶν ἐγένοντο ἔσχατοι, ὅσοι δηλαδὴ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων τῆς ὑψηλῆς αὐτῶν περιωπῆς ἐν ἀγάπῃ καὶ αὐταπαρνήσει Χριστιανικῇ περισσότερον ἐκοπίασαν καὶ ἐμόχθησαν ὑπὲρ τῶν ὁμοίων αὐτοῖς ἀνθρώπων ὡς ἐδίδαξεν ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ἑαυτὸν ὑπογραμμὸν ὑπολιμπάνων εἰς πάντα. Εἶθε λοιπὸν πάντες οἱ τὰ πρῶτα φέροντες ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἐπιτηρίαν καὶ σχέσιν πρωτεύοντες καὶ προπορευόμενοι τῶν ἄλλων εὐρεθῶμεν τοιοῦτοι καὶ ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ τῆς αἰωνιότητος ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ πάντων τῶν ἀγίων καὶ μακαρίων ὅσοι ἐγένοντο μιμηταὶ αὐτοῦ.

Παραβλ.

Das Evangelium nach Marcus von I. Lange.

† Ὁ πρόφην Νικομηθείας ΦΙΛΟΘΕΟΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἐξετυπώθησαν κατ' αὐτὰς δύο νέα βιβλία ὑπὸ τὸν τίτλον «ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΤΕΚΝΑ» καὶ «ΡΗΜΑΤΑ ΖΩΗΣ», προϊόντα δοκίμων Γάλλων συγγραφέων, μεταφρασθέντα ὑπὸ τῆς **Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Φιλαδελφείας κ. κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.**

Ἀμφότερα τὰ βιβλία ταῦτα, παιδαγωγι-

κὰ καὶ πολυτιμώτατα διὰ πάντα χριστιανὸν οἰκογενειάρχην, θὰ συμβάλωσι τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀνύψωσιν τῆς οἰκογενείας παρ' ἡμῶν, ἐπὶ τῆς ὁποίας καλῶς διαπαιδαγωγουμένης βασίζεται ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ πρόοδος τῆς κοινωνίας.

Ἡ ἐκτύπωσις ἐγένετο καλλιτεχνικωτάτη, ἡ δὲ τιμὴ ὠρίσθη εἰς ἔξ (6) γρόσια ἀργυρᾶ. Συνιστῶνται θερμώτατα καὶ ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τοῦ «Γ. Πολυκάρπου».

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΚΑΙ Ο ΠΕΤΡΟΣ

ἦτοι

ΤΑΠΕΙΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΖΟΝΙΑ

(Λουκ. κβ', 54).

Αἱ νίκαι καὶ αἱ πτώσεις ἔχουσι τὴν ἱστορίαν των· πρὶν εὐρωμεν δὲ τὴν πρώτην καταγωγὴν των πρέπει νὰ ἀνέλθωμεν πολὺ ὑψηλά. Δίαν ἐπιπολαίως θὰ ἔκρινέ τις ἂν περιωρίζετο νὰ διατυπώσῃ μόνον αὐτὰς χωρὶς νὰ ἐπιζητῇ τὰ αἰτία των ἢ ἂν τὰς ἀπέδιδεν εἰς συμπτωματικὴν τινα περίστασιν καὶ εἰς τινὰ ἄμεσον παραλληλισμόν. Ἴνα ἀποκαλύψωμεν τὴν ἀρχικὴν αὐτῶν πηγὴν ὀφείλομεν νὰ ἀφήσωμεν τὴν παρούσαν στιγμὴν καὶ τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον τῆς δράσεως, ἵνα ἐμβαθύνωμεν εἰς τὸν ἐσωτερικὸν καὶ ἵπαρελθόντα βίον τοῦ προσώπου, μέχρις οὗ, ἀπὸ ἀποκαλύψεως εἰς ἀποκάλυψιν, φθάσωμεν εἰς αὐτὴν τὴν κεκρυμμένην καὶ βαθεῖαν πηγὴν, ἐξ ἧς τὸ πᾶν προῆλθεν. Οὐχὶ μόνον ἐκ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος, ἀλλὰ χάριν πρακτικῆς καὶ πραγματικῆς ὠφελείας καλὸν νὰ προδῶμεν εἰς μίαν τοιαύτην ἔρευναν, ἣν καὶ ἐπιχειροῦμεν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Θεοῦ.

Α'.

Εὐρισκόμεθα ἐν Ἱερουσαλήμ κατὰ τὴν νύκτα, ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τοῦ Ἀρχιερέως Καϊάφα. Λαὸς θορυδῶ-

δης συνωθεῖται εἰς τὰς αἰθούσας καὶ εἰς τὰς ἐσωτερικὰς αὐλάς. Βλέπομεν πάσης τάξεως ἀνθρώπους, ἱερεῖς στρατιώτας, ἀνθρώπους τοῦ λαοῦ, Ἰουδαίους ἢ ἐθνικοὺς· ἢ ἐμπάθεια, τὸ μῖσος, ἢ βιαιότης ἀναγινώσκονται ἐπὶ τῶν προσώπων. Ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους τούτου εὐρίσκεται ἄνθρωπος ἐπὶ τοῦ ὁποῦο πίπτουσι τὰ βλέμματα τῶν μανιακῶν τούτων, ἄνθρωπος ὅστις γίνεται ἀντικείμενον βλασφημιῶν καὶ ὀνειδιστικῆς συμπεριφορᾶς. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος μένει ἤρεμος, εὐγενής, ἀξιοπρεπής, μεγαλοπρέπειαν περιδεδημένος ἐν μέσῳ τοῦ χειρίστου ἐξευτελισμοῦ. Τὸν ἐκδιάζουσι, τὸν καταπονοῦσι δι' ἐρωτήσεων, ἐπιζητοῦσι νὰ τὸν φοβέρισωσι, ἀναγκάζουσιν αὐτὸν νὰ ἀπαντήσῃ καὶ ἐξ ἐκάστου λόγου του χαλκεύουσιν ἀνὰ ἓν ὄπλον κατ' αὐτοῦ.

Κατηγορηθεὶς ἐπὶ βλασφημίᾳ, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον παραδοθεὶς εἰς ἐπώδυνον θάνατον, διὰ μιᾶς ἀποδοκιμασίας, διὰ διασαφηνίσεως τῶν ἀμφιβόλων λόγων διὰ τοὺς ὁποίους μέμφονται αὐτόν, δι' ἑνὸς ἑτι λόγου ἀπλοῦ κολακεύοντος τὰ πά-

θη τοῦ λαοῦ ἠδύνατο ἀκόμη νὰ σωθῇ. Πρὸ τινων ἀκόμη ἡμερῶν ἦτο τὸ εἶδωλον τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους καὶ ἐπειδὴ ἠρνήθη τὴν τιμὴν ταύτην ἐ-

τὴν ὑπεράσπισίν του καὶ θὰ ἀπέσπα αὐτὸν ἀπὸ τῶν δημίων. Ἀλλὰ τοιαύτη σκέψις οὔτε κἄν διέρχεται διὰ τῆς διανοίας του, καὶ ἀνὰ διήρχετο

Ξήγειρε τσοῦτους ἐναντίον του κεραυνοῦς· ἀνδρῶς συνήνει νὰ ὑπενδυσθῇ τὸ πρόσωπον τοῦτο, τὸ ὑλάχιστον μέρος τῶν νῦν ἐχθρῶν του ἀφοπλιζόμενον καὶ ἐπιστρέφον εἰς τὰ πρότερα αἰσθήματα θὰ ἀνελάμβανε

θὰ τὴν ἀπώθει μετ' ἀγανακνήσεως· αὐτὸς τὸν ὁποῖον οἱ φίλοι του ἐγκατέλιπον, τὸν ὁποῖον εἰς ἐξ αὐτῶν πρό τινος προῦδωκε, χωρὶς νὰ ὑποστηρίζεται ἀπὸ τὴν τεχνητὴν δύναμιν τῆς τιτρωσκομένης φιλαυτίας ἢ

τοῦ θυμοῦ, ἢ ὑπερδισέργειας τοῦ φανατισμοῦ, σταθερὸς ἄνευ ὑπερηφανείας, καὶ ὑπομονητικὸς ἄνευ εὐτελείας, δὲν ὀπισθοδρομεῖ πρὸ τῆς ἐκπληρώσεως καθήκοντος τὸ ὁπίσθιον θὰ τὸν θιασιώσῃ, ὡς λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἐξομολογεῖται, καταθέτει τὴν μαρτυρίαν ταύτην, ἀπαγγέλλει τὰς γνώμας ἕνεκα τῶν ὁποίων ζητοῦσιν, ἐπιτυχάνουσι, καὶ προπαρασκευάζουσι τὴν σταύρωσίν του.

Τί συνέβαινε κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον, βήματά τινα παραπέρα ἐν τῇ αὐλῇ; Ἐκεῖ, πέριξ πυρᾶς, στρατιῶται καὶ θυρωροὶ ἐθερμαίνοντο. Ἀγροῖκοι, σκῶπται, κυνικοί, ἀλλὰ χωρὶς βαθῦ καὶ ἀδιάλλακτον μῖσος, ὡς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ γραμμικτεῖς ὠμίλου περι τοῦ κατηγορουμένου, τὸν ὁπίσθιον μόλις ἐγνώριζον. Ἄνθρωπός τις εὐρίσκετο ἐν τῷ μέσῳ των καὶ ὡς αὐτοὶ ἐθερμαίνετο.

«Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν, παρατηρεῖ αἴφνης ὑπηρέτριά τις ἀτενίσασα αὐτῷ· «Δὲν εἶναι ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ ἀνθρώπου τούτου;»

Αὐτός, μετὰ βεβαιότητος, ἀπαντᾷ ἀμέσως. «Γύναι οὐκ οἶδα αὐτόν». Ἦτο ἐν τούτοις μαθητὴς τοῦ ἀνθρώπου τούτου· ἀνεξαρτήτως δὲ τοῦ καθήκοντος τῆς ἀληθείας, στοιχειῶδες αἴσθημα, ὀλίγη τις εὐγένεια καρδίας, ἐκ τῆς εὐγενείας ἐκείνης ἣτις εὐρίσκεται πολλάκις καὶ εἰς τοὺς μᾶλλον ἀπεσκληρωμένους καὶ τοὺς ὠθεῖ νὰ λαμβάνωσι τὸ μέρος τοῦ καταπιεζομένου ἀσθενοῦς, ἔπρεπε

νὰ τὸν ἐξαναγκάσῃ νὰ εἴπῃ μετ' ἀποφασιστικότητος «Μάλιστα εἶμαι οἶός μοι λέγεις!» εἶναι πιθανὸν ὅτι μία τοιαύτη δῆλωσις δὲν θὰ καθίστα τὴν θέσιν του ἐπικίνδυνον παρὰ ταῖς στρατιώταις οἷτινες ἦσαν διαφόρως διατεθειμένοι ἢ οἱ ἱερεῖς. Ἄλλ' ἠρνήθη ταπεινωτικῶς! Ἄναμφιδόλως ἢ ἐπέμβασις αὐτῆ τὸν κατέλαβεν ἐξ ἀπροόπτου καὶ δὲν ἔσχε τὸν καιρὸν νὰ σκεφθῆ καὶ ἀποφασίσῃ. Ἡ ἀπάντησις αὐτῆ δὲν εἶνε μόνον παρὰ τὴν πεποίθησίν του, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς βουλήσεώς του! καὶ θὰ τὴν ἀναιρέσῃ.

Φεῦ! δις ἔλαβε τὴν εὐκαιρίαν, διότι δις ἔτι τῷ ἀπέτειναν τὴν ἐρώτησιν τῆς παιδίσκες· ἀλλὰ δις ἔτι ἀρνεῖται καὶ δὴ μεθ' ὅρκου. Ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις! Οἶα ἀντίθεσις μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἀνθρώπων! Παρὰ τῷ ἐνί, θάρρος, ἤρεμον, ἠρωϊκόν, ἀδιατάρακτον ἐν μέσῳ τῆς τρομερωτάτης τρικυμίας παθῶν καὶ μίσους ἅτινα προσέβαλόν ποτε ἄνθρωπον. παρὰ τῷ ἐτέρῳ, ὑπὸ περιστάσεις ἀπείρως εὐκολωτέρας, ἔνοχος δειλία, ψεῦδος καὶ ἐπιπορκία· παρὰ τῷ ἐνί, πιστὴ μαρτυρία πρὸς τὴν ἀλήθειαν, παρὰ τῷ ἐτέρῳ ἐντροπὴ διὰ τὴν ἀλήθειαν! Παρὰ τῷ ἐνί, τὸ πνεῦμα τοῦ μάρτυρος, παρὰ τῷ ἐτέρῳ, τὸ πνεῦμα τοῦ ἀρνητοῦ! Παρὰ τῷ μὲν ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος μεθυσίαν τῆς ζωῆς, παρὰ τῷ δὲ περιφρόνησις τοῦ στοιχειωδεστέρου καθήκοντος! Ὁ μὲν λαμπρῶς ἐνίκησεν ὃ δὲ ἀισχυρῶς ἠττήθη!

Πόθεν προέρχεται ἡ τοιαύτη διαφορὰ συμπεριφορᾶς μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἀνθρώπων; Τίς ἡ αἰτία καὶ πῶς θὰ τὴν ἐξηγήσωμεν; Ἡ αἰτία, θὰ ἐρωτήσῃ τις, ἀλλ' εἶναι προφανές! Ὁ εἰς τῶν δύο τούτων ἀνθρώπων, ἦτο ἄνθρωπος, ἄνθρωπος κοινός, υἱὸς τοῦ Ἀδάμ, ἀσθενής, εὐόλισθος, ἀμαρτωλός· ὁ ἕτερος ἦτο ὁ Ἅγιος, ὁ δίκαιος, ἐκείνος μεθ' οὗ ὁ Στανᾶς εἰς οὐδεμίαν ἐπαφὴν ἠδύνατο νὰ ἔλθῃ, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ! Αὐτὴ ἄρα γέ εἶνε ἡ ζητούμενη ἐξήγησις; Ὁ Ἰησοῦς ἔμεινε σταθερὸς διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ἦτο Ἰησοῦς, ὁ δὲ Πέτρος ἔπεσε διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ἦτο τέκνον τοῦ Ἀδάμ;

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ πῶς ὁ Ἰησοῦς πραγματικῶς θὰ ἐδουκίμαζετο καὶ θὰ ἐπάλαυνεν, ἂν ἐκ φύσεως δὲν ἠδύνατο νὰ πέσῃ; Ὁ πειρασμὸς ἦτο λοιπὸν ἀπλῶς ἐν μάταιον φόβητρον ἢ ὁμοίωμα καὶ ἡ νίκη φαινομενικότης ἄνευ ὠφελείας δι' ἡμᾶς; Καὶ ἂν, ἐξ ἄλλου, ὁ Πέτρος ἔπεσε διότι ἦτο ἄνθρωπος, διατὶ βραδύτερον δὲν ἔπεσε; διατὶ ἑκατομμύρια μαρτύρων δὲν ἔπεσαν;

Ἡ ἐξήγησις αὐτῆ οὐδὲν ἐξηγεῖ ἢ τοῦλάχιστον δὲν εἶνε πλήρης καὶ δὲν εἶνε ἡ ἀληθής. Μᾶς χρειάζεται ἄλλη. Ἰδωμεν ἂν δὲν τὴν εὐρωμεν ἀνερχόμενοι τὸν ῥοῦν τῶν δύο τούτων βίων, τῶν ἀνομοίων ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου. Ἴσως ἡ πρώτη αὐτῆ ἀντίθεσις ἔχει αἰτίαν ἄλλην ἀντίθεσιν προηγουμένην τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀνακαλύψωμεν.

B'.

Εἰσέλθωμεν εἰς τὸν κήπον ἐκεῖνον τὸν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, παρὰ τὸν χεῖμαρρον τῶν Κέδρων, ἀντικρὺ τοῦ ἱεροῦ! εἶναι νύξ, στιγμαί τινες μόλις πρὸ τῆς ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Καϊάφα ἐκτυλισσομένης σκηνῆς. Ἐκεῖ πρὸς τὴν ῥίζαν ἀρχαίας ἐλαίας, ἴδετε τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ἐξηπλωμένον πλησίον δύο ἄλλων· κοιμᾶται βαθέως.

Ὀλίγον παραπέρα, εἰς ἀπόστασιν βολῆς λίθου, διαφαίνεται σκιερῶς, μεταξὺ τῶν δένδρων, τὸ ἀνάστημα ἄλλου ἀνθρώπου ἄλλοτε μὲν ὑψουτος τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανόν, ἄλλοτε δὲ κύπτοντος μετὰ τὸ πρόσωπον κατὰ γῆς. Στενυχμοί, ὄδυρμοί, λόγοι διακοπτόμενοι, φωναὶ μυστηριώδεις ἐκφεύγουσιν ἐκ τοῦ στόματός του. Ἀγωνία, παλαίει, ἐπικαλεῖται, προσεύχεται.

Λησμονήσωμεν πρὸς στιγμὴν ὅτι γνωρίζομεν τὸ ὄνομα τῶν δύο τούτων ἀνθρώπων καὶ ὑποθέσωμεν ὅτι τοὺς ἐγνωρίζομεν μόνον τὴν παραμονὴν τῆς ἐκπληρώσεως ἐπισήμου τινός, καθήκοντος, ἀγωνός τινος ἀποφασιστικοῦ καὶ μεγάλου κινδύνου. Ὁ ὕπνος τοῦ ἐνός δὲν θὰ μᾶς φανῆ τοῦλάχιστον ἐκ πρώτης ὄψεως σημεῖον δυνάμεως καὶ προμήνυμα τῆς νίκης, ἐνῶ ἡ ἀϋπνία, ἡ ἀγωνία, αἰφωναὶ τοῦ δευτέρου προσώπου δὲν θὰ ἐξελημδάνοντο ὑφ' ἡμῶν ὡς σύμπτωμα ἀδυναμίας, τρόμου καὶ προσεχοῦς ἤττης;

("Ἐπεταὶ τὸ τέλος).

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ

Ἡ διεύθυνσις τοῦ «Ἱεροῦ Πολυκάρπου» μετὰ ψυχικῆς ἀγαλλιᾶσεως ἀνεκλαλήτου καθίστησι γνωστὸν τοῖς φίλοις ἀναγνώσταις τὸ ὄνομα τῆς εὐγενοῦς Σμυρναίας δεσποίνης Πηνελόπης Σοφianoπούλου, ἣτις πρὸ μιᾶς ἐβδομάδος ἐδωρήσατο πᾶσαν τὴν ἐκ 40000 καὶ ἄνω λ. τ. συγκειμένην μεγάλην αὐτῆς περιουσίαν εἰς τὸ Ἱερὸν Νοσοκομεῖον, τὴν Εὐαγγελικὴν Σχολήν, τὸ Κεντρικὸν Παρθεναγωγεῖον καὶ τὰ λοιπὰ ἰδρύματα τῆς πόλεως.

Δὲν παρέλειψε δὲ καὶ τὴν Θρησκευτικὴν Ἀδελφότητα «Εὐσέβειαν» εἰς τὴν ὁποίαν ἐδωρήσατο 200 λίρας πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἀνεγειρομένου ὑπ' αὐτῆς κτιρίου.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης συνελθὼν εἰς ἕκτακτον συνεδρίαν ἐπέκρινεν ὁμοθυμῶς τὴν δημοσίευσιν τοῦ κάτωθι ψηφίσματος :

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Θρησκευτικῆς Ἀδελφότητος «Εὐσεβείας» συνελθὼν σήμερον εἰς ἕκτακτον συνεδρίαν καὶ λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπὸ τῆς εὐγενεστάτης δεσποίνης Πηνελόπης Σοφianoπούλου γενομένην τῇ Ἀδελφότητι δωρεάν ἐκ 200 λιρῶν ὀθωμανικῶν πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἐν τῇ ἐδῶ Ῥόδων ἀνεγειρομένου κτιρίου, ἀπεφάσισε παμφηψεῖ τὰ ἑξῆς :

α'.) Νὰ ἀνακηρύξη τὴν εὐγενεστάτην δεσποιναν Πηνελόπην Σοφianoπούλου μεγάλην εὐεργέτιδα τῆς Ἀδελφότητος.

β'.) Νὰ ἀναγράφῃ τὸ ὄνομα αὐτῆς χρυσοῖς γράμμασιν εἰς τὴν στήλην τῶν Μεγάλων Εὐεργετῶν.

γ'.) Νὰ ἀναρτήσῃ τὴν εἰκόνα αὐτῆς ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθρῶσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

δ'.) Νὰ μεταβῇ ἐν σώματι τὴν προσεχῆ Δευτέραν 25 Μαρτίου ἑ. ἑ. τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον μεθ' ὅλων τῶν Ἱεροκηρύκων εἰς τὴν ἐν Βουρνόβα οἰκίαν τῆς εὐεργέτιδος ὅπως εὐχαριστήσῃ αὐτὴν προσωπικῶς, ἐπιδώσῃ δὲ καὶ τὸ σχετικὸν δίπλωμα.

ε'.) Νὰ προσφωνήσῃ αὐτὴν ἐκ μέρους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὁ ἐκ τῶν Ἱεροκηρύκων τῆς Ἀδελφότητος ἐλλόγιμος κ. Βασίλειος Εὐθυμίου.

στ'.) Νὰ ἐπιδοθῶσιν αὐτῇ αὐθημερὸν τὰ σχετικὰ ἀντίγραφα τῆς τε προσφωνήσεως καὶ τοῦ ὡς ἄνω ψηφίσματος. καὶ

ζ'.) Νὰ ἐξαγγείλῃ τὴν δωρεάν, δημοσιεῖον τὸ πρὸν πρακτικὸν τρις κατὰ συνέχειαν εἰς ὅλας τὰς ἑλληνιστὶ ἐν Σμύρνην ἐκδιδομένας ἐφημερίδας, ἀποδίδον ὡτὼ τὸν δίκαιον ἐπαινον καὶ τὰς θερμὰς εὐχαριστίας ἀπάντων τῶν μελῶν διὰ τὰ πρὸς τὴν Θρησκευτικὴν Ἀδελφότητα «Εὐσέβειαν» ἐπιδειχθέντα εὐγενῆ αἰσθήματα καὶ τὴν τοσαύτην στοργὴν ἐν ὧτὼ μάλιστα ἐπικαίρῳ διὰ τὴν Ἀδελφότητα στιγμῇ.

Ἐν Σμύρνη τῇ 22 Μαρτίου 1913.

Τὴν δὲ παρελθοῦσαν Δευτέραν, ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, μεταβὰν ἐν σώματι μετὰ τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου ἡμῶν κ. Χρυσοστόμου καὶ τῶν Ἱεροκηρύκων ἐπέδωκε τῇ

Μεγάλῃ εὐεργέτιδι εἰς τὴν ἐν Βουρνόβα κατοικίαν τῆς τὸ σχετικὸν δίπλωμα προσφωνήσαντος τοῦ ἐκ τῶν Ἱεροκηρύκων Ἱερολ. κ. Β. Εὐθυμίου ὡς ἑξῆς :

Εὐγενεστάτη

κ. Πηνελόπη Σοφianoπούλου.

Ἐν ἄδολον αἰσθημα εὐγνωμοσύνης καταπλημμυρεῖ ἀπὸ τινος τὰς καρδίας τῶν πολιτῶν τῆς Ἰωνικῆς πρωτεύουσας, καὶ μετὰ σεδασμοῦ ἀπὸ τὰ χεῖλη πάντων προφέρεται τὸ ὄνομά σας' καὶ ἐνῶ ὁ ὁμογενῆς κόσμος δὲν εἶχεν εἰσέτι συνέλθῃ ἀπὸ τὴν χαρὰν τὴν ἑποῖαν προῦξένῃσιν ἡ μεγάλη δωρεά σας ὑπὲρ τοῦ ἀσύλου τῆς φιλανθρωπίας, τοῦ Νοσοκομείου, αἰφνης ἀντηχεῖ ἐτέρα ἐκδήλωσις τῆς μεγάλης καρδίας σας ὑπὲρ τοῦ κοινωφελοῦς σωματείου τῆς «Εὐσεβείας», τοῦ ἑποῖου ἔπρορισμός εἶνε τόσον θεῖος καὶ ὑψηλός. Καθὼς δὲ ἦτο ἐπόμενον, ἡ τοιαύτη μεγαλόφρων καὶ εὐγενῆς διάθεσις σας πρὸς τὴν πρεσβυγενῆ ἀδελφότητα προεκάλεσε θύελλαν χαρᾶς εἰς τὰ στήθη τῶν μελῶν τῆς, τὸ δὲ Διοικητικὸν αὐτῆς Συμβούλιον μετέφορτισε μετὰ τὴν γλυκεῖαν ἐντολήν ὅπως γείνω διερχομένης τῆς ἀπέριου καὶ αἰθίου εὐγνωμοσύνης του. Ἀντιπροσωπεύων λοιπὸν τὸ φρόνημα τοῦ ἐντίμου Συμβουλίου, τῶν ἀγαπητῶν συναδέλφων μου, καὶ πάντων τῶν μελῶν, ὑπὸ τὸ κράτος ἀγαλλιᾶσεως ἀνεκλαλήτου, τὴν ἑποῖαν πᾶς τις δύναται νὰ διακρίνῃ ἐξωγραφισμένην εἰς τὰ πρόσωπα ὄλων μας, ἔρχομαι νὰ ἐπιτελέσω τὸ ἑξῆς ἱερώτατον καθήκον. Συναθροίσας τὰ αἰθαλῆ τῆς εὐγνωμοσύνης ἄνθη ἀπὸ τὰς καρδίας τῶν ὀνειροπωλούντων τὸ γόητρον καὶ τὴν δόξαν τῆς «Εὐσεβείας», καὶ καταρτίσας μετὰ αὐτὰ ἕνα στέφανον, καταστολίσω μετὰ αὐτὸν τὴν πολῦτιμον κεφαλὴν σας. Τί εὐτυχεῖς στιγμὴ καὶ δι' ὑμᾶς, μεγάτιμε Ἑλληνίς καὶ διὰ τὴν Ἰωνικὴν πρωτεύουσαν! δι' ὑμᾶς μὲν, διότι ὄχι μόνον εἶχετε περιουσίαν ἀλλὰ ἐγνωρίζετε καὶ πῶς νὰ

τὴν χρησιμοποιοῦσθε καταλλήλως πρὸς κοινὴν καλόν, διότι δὲν ἠθελήσατε τὸν θησαυρὸν τὸν ὑλικὸν καὶ τὸν θησαυρὸν τῆς πίστεως νὰ τὸν ἔχητε κεκρυμμένον, ἀλλ' εἶχετε τὴν εὐσεβῆ ἐμπνευσιν νὰ διασκορπίσθε καὶ εἰς τὰ περίε τὰς ἐκλάμψεις, τῆς μεγάλης σας καρδίας διὰ δὲ τὴν Σμύρνην, διότι ὁ στέφανος τῆς δόξης, ὁ ἑποῖος στέφανῶναι τὸ μέτωπόν της, καὶ ὁ ἑποῖος ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς πολυτίμους ἀδάμαντας τῶν μεγάλων εὐεργετῶν της, ἀπὸ σήμερον στολίζεται μετὰ ἕνα ἀκόμη λαμπρὸν ἀδάμαντα ὁ ἑποῖος ἀντιπροσωπεύει ὑμᾶς, τὴν ἐθνικὴν εὐεργέτιδα. Ἐὰν ἡ βασιλεὺς τῶν πόλεων, Κων)πολις, ἔχη νὰ ἐπιδείξῃ μετὰ τῶν εὐεργετῶν της καὶ τὴν Ἑλένην Ζαρίφη, τιμῶσαν τὸ γυναικεῖον φύλον, καὶ ἡ δευτερεύουσα ὁμοῦς πόλις τῆς Αὐτοκρατορίας, ἡ Σμύρνη, δικαιοῦται νὰ σεμνύνηται καὶ νὰ υπερηφανεύηται, διότι ἐν τῇ χορείᾳ τῶν εὐεργετῶν της τὴν ἐμπρέπουσαν θέσιν κατέλαβε καὶ τὸ ὄνομα «Πηνελόπη Σοφianoπούλου» τὸ ἑποῖον παρεδόθη πλέον εἰς τὴν ἀθανασίαν. Καὶ ἡ μὲν ἐθνικὴ μας ἱστορία μετὰ χρυσοῦ γράμματα θὰ ἀναφέρῃ τὸ ὄνομά σας, ἡ δὲ ἐκκλησία τοῦ Πολυκάρπου διὰ τοῦ πεπνευμένου αὐτῆς Ἀρχηγοῦ, ὅστις συγκεκινημένος ἀπὸ ἐθνικὴν χαρὰν παρίσταται κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, καὶ διὰ τῶν διαδόχων του εἰς αἰῶνας αἰῶνων θὰ σᾶς ἐπευλογῇ διότι ἐξεδηλώσατε ἐμπράκτως τὴν ἀγάπην σας πρὸς τὸ σέμνωμα καὶ τὸ ἐγκαλλώπισμά της, τὴν «Εὐσέβειαν» τῆς ὁποίας τὸ κύριον πρόγραμμα εἶνε ἡ μετάδοσις τῶν ἀρχῶν τοῦ Εὐαγγελίου, διὰ τῶν ὁποίων γίνονται νεκραναστάσεις εἰς τὰ ἄτομα καὶ τοὺς λαούς. Ἡ δὲ ἀδελφότης ἀγαλλομένη, ὡς ἐλαχίστην ἐνδειξιν τῶν πρὸς ὑμᾶς ἀπέριων αὐτῆς εὐχαριστήσεων, ἐπιτίθει δι' ἐμοῦ τὸ παρὸν δίπλωμα, εὐχομένη ὅπως τὸ παράδειγμα σας ἡλεκτρίσῃ καὶ ἄλλους ὁμογενεῖς πολυταλάντους, διὰ νὰ κάμωσι καὶ ἐκεῖνοι ἐθνικὰς δωρεὰς, καὶ τοιοῦτοτρόπως νὰ θησαυρίζωσι θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ ὅπου

οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει καὶ οὐ κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν». (Ματθ. 6, 20). Εἶθς.

Σμύρνη τῆ 24)3)713.

Οὕτως εἰς ἀδάμας πρώτου μεγέθους προστίθεται εἰς τὴν πλειάδα τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τῆς Σμύρνης καὶ ολόκληρον τὸ ἔθνος δύναται νὰ παρηγορῆται διότι δὲν στεριεύουσιν αἱ πηγαὶ τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς Χριστιανικῆς ἀγάπης. Ἡμέρα τῆ ἡμέρα πολλαπλασιαζομένων τῶν μεγάλων εὐεργετῶν δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ φιλανθρωπία θὰ λάβῃ καὶ παρ' ἡμῖν ἄλλην τροπὴν, οἷαν πρέπει νὰ ἔχῃ ἐν ταῖς χριστιανικαῖς κοινωνίαις, νὰ εἶναι δηλονότι προληπτικὴ τῶν δυστυχημάτων. Ἄριστον εἶνε τὸ παράδειγμα τῆς εὐγενοῦς δεσποίνης Πηνελόπης Σοφριανοπούλου νὰ προικίσῃ σωματεῖα τὰ ὅποια σκοπὸν ἔχουσι τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν τελειοποίησιν τῆς ἀνθρωπότητος οὕτως ὥστε νὰ ἐλαττώνται ὁσημέραι τὰ ἄσυλα τῶν δυστυχῶν καὶ ἀποκλήρων διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι ἐξευγενιζομένης τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τελειοποιουμένης ἠθικῶς δὲν θὰ καταντῶσιν οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν δυστυχίαν.

ΜΙΚΡΑ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Πανοσιολογ. Ἀρχιεπίσκοπον κ. Πολύκαρπον Θεοδώρου (Δῆμον).—Πανοσιολογ. Ἀρχιεπίσκοπον κ. Δωρόθεον Ν. Δουκάνην (περιοδεύοντα) καὶ κ.

Βασίλειον Κ. Βογιατζῆ (Φρένελι—Ἀδραμυττίου). Ἐπιστολαί σας ἐλήφθησαν. Ἀπάντησιν ταχυδρομικῶς.—Πανοσιώτατον Ἱερομόναχον κ. Γλυκερίον Νικολαΐδην (Κυθωνίας). Ἐλλείποντα φυλλάδια ἀπεστάλησαν ταχυδρομικῶς.—Κοὺς Ἰγνάτιον Ε. Ζαφειρέλην (Lubon-ohio Ἀμερικῆς) καὶ Δημήτριον Μαρκόπουλον (Βαθὺ—Σάμου). Συνεμορφώθημεν ἐδηγίαις ὑμῶν.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ

Ἡ Α. Σεβασμιότης ὁ Μητροπολίτης ἡμῶν κ. κ. Χρυσόστομος τὴν αὐριον Κυριακὴν 31 Μαρτίου ἔ. ἔ. κηρύξει τὸν θεῖον λόγον ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ ναφ τῆς ἀγ. Φωτεινῆς.

Ἡ Α. Θεοφιλία ὁ Ἐπίσκοπος Καμπανίας κ. κ. Φώτιος ὅπου ἂν εὐρεθῇ Ἱερουργῶν.

Οἱ δὲ Ἱεροκήρυκες τῆς Θρησκευτικῆς Ἀδελφότητος «Εὐσεβείας» θὰ κηρύξωσιν ὡς ἑξῆς :

Ἐξομολογ. κ. Γρ. Ὁρφανίδης π. μ. ἐν τῷ Ἱερῷ ναφ Φασουλά.

Ἐξομολογ. κ. Γ. Πασχάλης π. μ. ἐν τῷ Ἱερῷ ναφ ἀγ. Κωνσταντίνου.

Ἐξομολογ. κ. Π. Παπαδήμου π. μ. ἐν τῷ Ἱερῷ ναφ ἀγ. Νικολάου.

Ἐξομολογ. κ. Π. Κατσιναβάκης π. μ. ἐν τῷ Ἱερῷ ναφ Λιγαριᾶς, μ. μ. δὲ ἐν τῇ σχολῇ Ἀνοι Συνοικίας.

Ἐξομολογ. κ. Β. Εὐθυμίου π. μ. ἐν τῷ Ἱερῷ ναφ Σφακτηρίας, μ. μ. δὲ ἐν τῇ σχολῇ Τιμίου Προδρόμου (Σχοινάδικα).

Ἐξομολογ. κ. Ἀνδρ. Κουρνιάκης π. μ. ἐν τῇ σχολῇ ἀγ. Δημητρίου.

ΣΗΜ. Τὸ ἐν ταῖς σχολαῖς κήρυγμα ἀρχεται τὴν 3ην ὥραν μ. μ.